

TRAINING MATERIAL FOR POST HARVEST HANDLING OF SHRIMP & CLAM PRODUCTS

National Agricultural Technology Project
Studies on Fisherwomen in coastal Eco System of
Andhra Pradesh, Karnataka, Tamilnadu and Kerala

Compiled and Edited by:
Prof. Dr. R. Sathiadhas and Dr. Femeena Hassan

Supported by:
Sri. Y. Joseph Raj and Jijo Joseph.

Published by:
Prof. Dr. Mohan Joseph Modayil, Director, CMFRI, Kochi.

Cover Design & Illustrations: Design & Production:
A. P. Sunil Kumar   Graficcreations

മത്സ്യമേഖലയിലെ ആഭ്യന്തരവിപണിയും കയറ്റുചതിവിപണിയും - ഒരു വിശകലനം

സോ. ആർ. സത്യാബ, സോ. ഫെമിന ഹൗസ്
കേരള സമൂഹ മത്സ്യ ഗവേഷണസ്ഥാപനം, കൊച്ചി

അടുത്ത കാലത്തായി മത്സ്യസംസ്കരണ മേഖലയിൽ വിപുലമായ മാറ്റങ്ങൾ വന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തൽസമയം പാകംചെയ്യു വാനും കഴിക്കുവാനും ഉതകുന്ന രീതിയിൽ വൃത്തിയായി പാകംചെയ്ത ക്രഷണപദാർത്ഥ അശ്രക്ക് പ്രിയമേറിയിരിക്കുന്നു. കടുത്തമത്സരം നേരിട്ടുന്ന മത്സ്യസംസ്കരണ മേഖലയിൽ മുല്യവർദ്ധിത വസ്തുക്കളുടെ ആഗമനം ആ മാത്സ്യരംഭത്തിന് ഒന്നുകൂടി മുർച്ചകൂടി. ഉൽപ്പന്ന അള്ളുടെ വൈവിധ്യവും കർക്കശമായ ഗുണ നിലവാര നിയന്ത്രണങ്ങളും ഈ മേഖലയ്ക്ക് വളക്കുറ നൽകി.

ആഭ്യന്തര വിപണിയിലും കയറ്റുമതി മേഖലയിലും മറ്റേതാരു ക്രഷ്യവിഭവത്തെക്കാളാളും മുല്യവർദ്ധനവ് മത്സ്യവിഭവങ്ങൾക്ക് വന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും മത്സ്യമേഖലയുടെ വളർച്ച ഇന്നും പ്രധാനമായും ആശയിക്കുന്നത് കയറ്റി

മതിയെത്തന്നെന്നാണ്. സുസ്ഥിരമായ ഒരു ഭാവി മത്സ്യമേഖലയ്ക്ക് സംജാതമാക്കണമെങ്കിൽ കയറ്റുമതി മേഖലയെപ്പോലെതന്ന ആഭ്യന്തര വിപണിയ്ക്കും പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ശരിയായ വിപണനനന്നയത്തിന് രൂപരേഖ നൽകുമ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടുന്ന കാര്യങ്ങളിലേയ്ക്ക് വിരൽച്ചണ്ടുന്നതാണ് പ്രസ്തുത ലോവനം.

മത്സ്യ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ കയറ്റുമതി, വിലനില വാരത്തെയും തദ്ദാര വിപണന സാമ്പത്തയും ആശയിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. ഉപഭോക്താവ് നൽകുന്ന പണത്തിൽ ഏതെമാത്രം ധമാർത്ഥമ മത്സ്യതൊഴിലാളിക്ക് ലഭിക്കുന്നു എന്നതാണ് വിപണനത്തിലെ പ്രാവീണ്യത്തിന്റെ മാർഗ്ഗ നേര കുന്ന സുചിക. ഇൻഡ്യയിൽ ഇത് 30% മുതൽ 40% വരെ ആയിട്ടാണ് കണ്ടിട്ടുള്ളത്.

സ്റ്റ്രീക്ഷേമസ്യവിപണനരംഗത്ത്...

1999–2000-ാമാണ്ടിൽ ഇൻഡ്യൻ സമുദ്രമണ്ഡലം മേഖലയുടെ അറ്റാദായം പ്രാമാർക്ക തലത്തിൽ 10,456 കോടിയായിരുന്നു. ഇതിൽ 4,733 കോടി രൂപ കുക്കിടി വർഗ്ഗവും (Crustaceans), 781 കോടി രൂപ ചിപ്പി വർഗ്ഗവും (Cephalopods) 692 കോടിരൂപ പെർച്ചുകളും (Perches) നേടിത്തന്നതാണ്. വിൽപ്പനയുടെ അവസാന കണ്ണിയ്ക്ക് ലഭിച്ച വരുമാനം 17,861 കോടിരൂപ ആയിരുന്നു എന്ന കേരള സമുദ്ര മണ്ഡലം ശവേഷണ സ്ഥാപനത്തിൽ കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അതായത് വിവിധതലങ്ങൾ തമിലുള്ള അന്തരം 7,375 കോടിയായിരുന്നു.

ആകെ പിടിച്ച മണ്ഡലത്തിൽ 16.8% മാത്ര മുള്ള ചെമ്മിൻ പ്രാമാർക്കതല വിൽപനയിൽ 46%വും അന്തിമതല വിൽപനയിൽ 51.5% വരുമാനവും നമ്മുക്ക് നേടിത്തന്നു. ചിപ്പിവർഗ്ഗ തത്തിൽപ്പെട്ട മണ്ഡലം വർഖിച്ച ആവശ്യം അവബൈ ഉന്നംവച്ചുകൊണ്ടുള്ള മണ്ഡലം ബന്ധന തത്തിന് വഴിതെളിച്ചു. ആകെ പിടിക്കുന്ന മണ്ഡലത്തിൽ 0.64% മാത്രം വരുന്ന ഈ ഇന്നു മണ്ഡലം

പ്രാമാർക്ക, തലത്തിൽ 5.1%വും അന്തിമതലത്തിൽ 7% ഉം വരുമാനം നേടിത്തന്നു.

ഇൻഡ്യയിൽ കയറ്റുമതിയിൽനിന്നും ലഭിക്കുന്ന വരുമാനത്തിൽ 3.14% മണ്ഡലം മേഖലയിൽ നിന്നുമാണ് ലഭിക്കുന്നത്. 2000–2001 തോന്ത്രം കയറ്റുമതി ചെയ്ത വകയിൽ 6,400 കോടി രൂപയാണ് നാം നേടിയത്. ആകെ കയറ്റുമതി ചെയ്ത മണ്ഡലത്തിൽ 3.14% തോതിലും ലഭിച്ച വരുമാനത്തിലും മുൻവർഷത്തോൾ ഉയർച്ച നേടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പ്രതിശീർഷ വരുമാനം ഈ അണ്ടിൽ കുറയുകയാണുണ്ടായത്. മണ്ഡലം അഞ്ചു (Fish) കയറ്റുമതിയിലുണ്ടായ വർദ്ധന വാൺ ഈ മുല്യത്തെകർച്ചയ്ക്ക് കാരണം.

ജപ്പാൻ, യൂറോപ്പൻ രാജ്യങ്ങൾ, അമേരിക്ക, ചെന, തെക്കുകിഴക്കൻ ഏഷ്യൻ രാജ്യങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിലാണ് നമ്മുടെ പ്രധാന കയറ്റുമതി വിപണികൾ. 1999–2000-ാമാണ്ടിൽ ജപ്പാനിലേയ്ക്ക് ഏറ്റവും കൂടുതൽ ചെമ്മിൻ കയറ്റുമതി ചെയ്തപ്പെട്ടത് ഇൻഡ്യയിൽ നിന്നാണ്. ഈ

സമയത്ത് ജപ്പാനിലേയ്ക്കുള്ള മരവിപ്പിച്ച മത്സ്യകയറ്റുമതിയിൽ 5.21% മുൻ വർഷത്തെ കാൾ കുറവുണ്ടായി. എന്നാൽ സുറൂമി തുടങ്ങിയ സംസ്കർശിച്ച വിഭവങ്ങളുടെ കയറ്റു മതിയിൽ വർദ്ധനവുണ്ടായി. ഇൻധ്യൻ മത്സ്യ വിപണികളുടെ കുടുതലിൽ രണ്ടാം സ്ഥാനം യുറോപ്പൻ രാജ്യങ്ങൾക്കാണ്. തൊലികളുടെ ചെമ്മിൻ ഇൻഡ്യയിൽ നിന്നും കുടുതൽ അയയ്ക്കുന്നതും അമേരിക്കയിലേയ്ക്കാണ്. എന്നാൽ തൊലികളുടെ ചെമ്മിന് കുടുതൽ മുല്യം ലഭിക്കുന്നത് യുറോപ്പൻ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നാക്കയാൽ ഈ വിഭവം യുറോപ്പൻ രാജ്യ തേയ്ക്ക് കയറ്റുമതിചെയ്താൽ നമ്മൾ വിഭവ ഗന്നാണും കുടുതൽ നേടാനാകും.

ആകെയുള്ള കയറ്റുമതിയിൽ 38% മത്സ്യങ്ങളും, 32% ചെമ്മിനുമാണ്. എന്നാൽ 71% വരുമാനവും നേടിത്തരുന്നത് ചെമ്മിൻ വിപണിയാണ്. പ്രതിശീർഷവരുമാനത്തിൽ മറ്റൊരു വിഭവം ഒരു മാസ്യവും ചെമ്മിനെ ബാധിച്ചിട്ടില്ല. യധാർത്ഥത്തിൽ ചെമ്മിൻ മുല്യം 1.38% വർദ്ധിക്കുകയാണുണ്ടായത്. മരവിപ്പിക്കാത്ത (Frozen) എന്നാൽ തണുപ്പിച്ച (Chilled) ചെമ്മിനെ പ്രതിശീർഷവരുമാനം വളരെ കുടുതലാണെന്നില്ലെങ്കിലും നമ്മുടെ അടിസ്ഥാന സ്വാക്ഷര്യങ്ങൾവച്ച് ഇതരം കയറ്റുമതി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനാവുകയില്ല.

ബോക്സ് രൂപത്തിലുള്ള ചെമ്മിനുകൾ കയറ്റുമതി ചെയ്യുന്നതിനേക്കാൾ ഒറ്റയ്ക്കൊറ്റയ്ക്ക് ശൈത്യികരിച്ച (IQF) കയറ്റുമതിചെയ്താൽ കുടുതൽ വിഭവങ്ങൾ നേടാനാകും. ഈ നേരം 92.9% ഉം ബോക്സ് രൂപത്തിലുണ്ട് അയയ്ക്കപ്പെടുന്നത്. വിഭവരാജ്യങ്ങളിൽ ഇവ വീണ്ടും തണുപ്പുകൾ സംസ്കരിക്കപ്പെട്ടെത്തുള്ളൂടുകൊണ്ട് സാർക്കുറയുകയും ചെലവ് അധികരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും. ഗുണനിലവാരം കർക്കശമായി പാലിച്ചുകൊണ്ട് ഉപഭോക്താവിൻ്റെ ആവശ്യാനുസരണം വിഭവങ്ങൾ കയറ്റി അയയ്ക്കാൻ

കഴിഞ്ഞാൽ നമ്മുടെ വിഭവഗനാണും വരുമാനം പതിനെട്ട് വർദ്ധിപ്പിക്കാനാകും. ചെചനപോലുള്ള ചില വിഭവരാജ്യങ്ങൾ നമ്മുടെ വിലകുറഞ്ഞ മത്സ്യങ്ങൾ വാങ്ങി, നൃതന സാങ്കേതികവിദ്യകളിലും അവരെ സംസ്കർശിച്ച്, മുല്യവർദ്ധനവരുത്തി മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലേയ്ക്ക് കയറ്റിയായപ്പെട്ട അധികലാഭം കൊഞ്ചുന പ്രവണത ഇന്ന് നിലവിലുണ്ട്. കുറച്ചാനുശദ്ദിച്ചാൽ ഇതുനിർത്തലാക്കി നമുക്കുതന്നെ മുല്യവർദ്ധന വരുത്തി നമ്മുടെ മത്സ്യങ്ങളിൽനിന്നും അധികമുല്യം നേടാവുന്നതാണ്. കയറ്റുമതി ലക്ഷ്യം വച്ചുകൊണ്ടുള്ള നമ്മുടെ പ്രധാനം ഒരുതരത്തിൽ ആദ്യത്തെവിപണി തകർക്കുന്നുണ്ട് എന്നാണ് കേന്ദ്ര സമുദ്ര മത്സ്യഗവേഷണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പഠനങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ആദ്യത്തെ വിപണിയിൽ പല മത്സ്യങ്ങൾക്കും ലഭിക്കുന്ന വില കയറ്റുമതിയിൽനിന്നും ലഭിക്കുന്ന വിലയേക്കാൾ താഴെക്കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പട്ടിക മനസ്സിലാക്കും.

വിപണിയിലെ വില (Rs/Kg)

ഇനം	കയറ്റുമതി	ആദ്യത്തെ
അയില	28.35	33
നെയ്മീൻ	63.66	96
കലവ	52.33	29
ചെമ്പി	58.45	46
ശുഖജലമത്സ്യം	51.99	60
ചുര	24.9	30
ചാള	42.1	30
കുട്ടൻ	27.27	50
ആകോലി (ബെളുത്തൽ)	165.32	94
സ്രാവ	41.16	40

അയില്, നെയ്മീൻ, ശുഖജലമത്സ്യം, ചുര്, കുട്ടൻ എന്നീ മത്സ്യങ്ങളുടെ ആദ്യത്തെ വിപണി കയറ്റുമതി വിപണിയേക്കാൾ ആകർഷകമാണെന്നാണ് പട്ടിക വ്യക്തമാക്കുന്നത്. വർദ്ധിച്ച ആവശ്യകതയും മത്സ്യങ്ങളുടെ ദൗർഘ്യവും

മത്സ്യവിപണനത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സ്റ്റൈകൾ

മാൻ അധികരിച്ച മൂല്യത്തിന് നിഭാനമായി സാമ്പത്തിക വിദഗ്ദ്ധർ ചുണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ചില സാഹചര്യങ്ങളിൽ വിലക്കാടുകുവാൻ തയ്യാറായാൽ പോലും വിപണിയിൽ ആവശ്യ മുള്ള മത്സ്യം കിട്ടാനില്ലാതെ ഒരു സ്ഥിതിവിശേഷമാണ് ഇന്നുള്ളത്. ഈ സ്ഥിതി ഒരു തരത്തിലും ഫോറ്മേറീയമല്ല തന്നെ.

ഒരുപോലെ സാഹതാർഹമായിരിക്കും. സ്റ്റൈകൾ സാംഗ്രാഹികസംഘങ്ങൾ രൂപീകരിച്ച്, ആവശ്യ ത്തിനുവേണ്ടി പരിശീലനം നേടി ഇത്തരം സംരംഭങ്ങൾക്ക് മുന്നിട്ടിരജ്ഞങ്ങൾത് കാലാലട്ടു ത്തിരേണ്ട് ആവശ്യമാണ്. ഇത്തരം സംരംഭങ്ങൾ വനിതാശാക്തീകരണത്തിനും നാടിരേണ്ട് പുരോഗതിയ്ക്കും വഴിതെളിയ്ക്കും.

ഒരുത്തരത്തിൽപ്പെട്ട മത്സ്യത്തെമാറ്റം ഉന്നം വച്ച് മത്സ്യബന്ധനത്തിനുപോകുമ്പോഴും മറ്റൊരി മത്സ്യങ്ങൾ വലയിൽ കൂടുങ്ങുമെന്നത് ഉറപ്പുണ്ട്. ഇത്തരം മത്സ്യങ്ങൾ മൂല്യവർദ്ധനവ് വരുത്തി തത്സമയപാചകത്തിന് പറ്റിയ വിഭവങ്ങളാക്കി മാറ്റാൻ കഴിഞ്ഞാൽ ആദ്യത്തെ വിപണിക്കും കയറ്റുമതി വിപണിക്കും അവ

ഉയർന്ന ഗൃണനിലവാരത്തിൽ ഉപഭോക്താവിരേണ്ട് താൽപര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിച്ച് മൂല്യവർദ്ധിത മത്സ്യവിഭവങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയെടുത്താൽ ആദ്യത്തെ വിപണിയും കയറ്റുമതി മേഖലയും മെച്ചപ്പെടുകയും തദ്ദോരാ ഭാരതത്തിരേണ്ട് മത്സ്യമേഖല ഉന്നതങ്ങളിൽ ഏതുകയും ചെയ്യുമെന്നതിൽ സംശയമില്ല.